

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL GAISRŲ PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO PATVIRTINIMO**

2021 m. liepos 19 d. Nr. 1V-607
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 6 straipsnio 1, 3 ir 5 punktais, 8 straipsnio 5 punktu, 9 straipsnio 1 dalies 2 ir 6 punktais:

1. T v i r t i n u Gaisrų prevencijos veiksmų planą (pridedama).
2. S i ū l a u savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant šiuo įsakymu tvirtinamą veiksmų planą ir pagal finansines galimybes prisidėti prie jo įgyvendinimo.

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė

GAISRŲ PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gaisrų prevencijos veiksmų planas (toliau – Planas) skirtas gaisrų gyventojų būstuose ir juose žūstančių žmonių skaičiui sumažinti. Planas labai svarbus siekiant, kad ilgalaikėje perspektyvoje gaisruose nežūtų nė vienas žmogus.

2. Priešgaisrinė sauga ir saugus elgesys gyventojų būstuose – aštri ir jautri visuomenės problema. 2021 m. gegužės 31 d. duomenimis, 2021 metais gaisruose žuvo 53 žmonės, iš jų 39 gyvybių pareikalavo kaimo vietovėse esančiuose gyvenamuosiuose būstuose kilę gaisrai. 2020 metais gaisruose žuvo 95 žmonės: 37 žmonės žuvo dėl neatsargaus rūkymo, 20 – dėl neatsargaus elgesio su ugnimi, 17 – dėl krosnių, židinių bei dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų pažeidimų bei gedimų, 9 – dėl elektros įrenginių, prietaisų, elektros instaliacijos gedimų, 7 – dėl pašalinio ugnies šaltinio, 3 – dėl Elektros įrangos įrengimo ir eksploatavimo taisyklių pažeidimų, 1 – dėl dujų, žibalinų, benzininių įrenginių, prietaisų eksploatavimo pažeidimo. Daugiausiai žmonių žuvo Kauno (23), Panevėžio (17) ir Vilniaus (16) apskrityse, mažiausiai – Tauragės (1), Marijampolės (3) ir Telšių (3) apskrityse.

3. 2020 metais gaisrų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, buvo 3,2. Gaisruose 2020 metais žuvusių asmenų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų, buvo 3,4.

4. Dažnai gaisruose žūva vyresnio amžiaus, vieniši žmonės, senoliai ir neįgalūs asmenys, kuriems sudėtinga patiems savimi pasirūpinti.

5. Pagrindinis Plano principas – bendros socialinės srities, priešgaisrinės apsaugos, švietimo ir mokslo institucijų bei savivaldybių pastangos, skirtos Plano tikslui įgyvendinti.

II SKYRIUS PLANO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Plano tikslas – pasiekti, kad iki 2031 metų gaisruose žuvusiųjų skaičius būtų ne didesnis kaip 30 per metus ir kad būtų užtikrintas ir tolesnio gaisruose žuvusiųjų skaičius mažėjimo tendencijos pokytis.

7. Plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

7.1. Pirmasis uždavinys – sustiprinti gaisrų prevencijos veiklą savivaldybėse.

Savivaldybių institucijos pagal kompetenciją savivaldybės teritorijoje turi organizuoti gaisrų prevencijos priemonių įgyvendinimą.¹ Savivaldybės institucijų ir įstaigų darbuotojai, vykdydami jiems teisės aktuose pavestas funkcijas, dažniausiai bendrauja su vietos gyventojais, lankosi jų būstuose, padeda spręsti vietos gyventojams aktualias problemas, todėl turi galimybę daryti įtaką, kad didėtų gyventojų elgsena ir sąmoningumas, ir įvairiomis priemonėmis prisidėti prie saugios aplinkos kūrimo. Taip pat savivaldybių priešgaisrinėms tarnyboms pavesta vykdyti gaisrų prevencijos priemones ir šviesti visuomenę gaisrų prevencijos srityje.²

7.2. Antrasis uždavinys – skleisti gaisrinės saugos žinias, ugdyti šalies gyventojų saugaus

¹ Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 ir 6 punktai.

² Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 9 straipsnio 2 dalis.

elgesio įpročius.

Siekiant didesnės gaisrų prevencijos, ne mažiau svarbu atitinkamą dėmesį skirti pačių gyventojų sąmoningumui didinti ir skleisti jiems žinias apie saugų elgesį. Jeigu patys gyventojai nesilaikys paprasčiausių saugumo taisyklių savo gyvenamojoje aplinkoje, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vykdomos gaisrų prevencijos gali nepakakti planuojamam rezultatui pasiekti, todėl visos Plano įgyvendinimo procese dalyvaujančios institucijos turėtų planuoti ir vykdyti veiklas, skirtas šalies gyventojų saugaus elgesio įpročiams ugdyti.

7.3. Trečiasis uždavinys – tobulinti gaisrų prevencijos organizavimą.

Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose nėra apibrėžtos institucijų, vykdančių gaisrų prevenciją, funkcijos. Ministerijos ir savivaldybių institucijos turi dalyvauti vykdant gaisrų prevencijos programas,³ bet nenustatyta, kas jas turi parengti ir patvirtinti, neatliekamas prevencinės veiklos poveikio vertinimas, taigi lieka neaišku, ar priemonės buvo tinkamos ir padėjo suvaldyti gaisrų kilimo riziką. Siekiant organizuoti gaisrų prevenciją, būtina pasirinkti pažangų gaisrų prevencijos organizavimo modelį, aiškiai reglamentuoti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vaidmenis gaisrų prevencijos srityje, prevencinių priemonių vertinimo metodiką ir kt.

8. Plano veiksmai kasmet peržiūrimi, atsižvelgiant į gaisrų priežastis ir pasiektus Plane numatytais veiksmais rezultatus.

9. Plano uždaviniai ir veiksmai, kuriuos planuojama vykdyti 2021–2031 metais, yra pateikti Plano priede.

III SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMAS

10. Plano įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

11. Planą įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, taip pat siūloma šiame procese dalyvauti savivaldybėms.

12. Plane nurodyti veiksmai įgyvendinami iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetuose vykdytojams, atsakingiems už Plano veiksmų įgyvendinimą, patvirtintų bendrųjų asignavimų ir lėšų, Europos Sąjungos paramos fondų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų.

13. Už reikalingų finansinių išteklių planavimą pagal kompetenciją atsako Plano veiksmų vykdytojai.

14. Plano veiksmų vykdytojai kasmet iki vasario 1 dienos pateikia Vidaus reikalų ministerijai informaciją apie Programos įgyvendinimo eigą ir rezultatus pagal patvirtintus Plano uždavinius, veiksmus, taip pat vertinimo kriterijus ir jų reikšmes. Informacija apie vertinimo kriterijus, kurių neįmanoma pateikti iki šiame punkte nurodyto termino, teikiama atsižvelgiant į duomenų gavimo terminus. Vidaus reikalų ministerija informaciją apie Plano vykdymą pateikia metinėje veiklos ataskaitoje.

³ Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 8 straipsnio 5 punktas, 9 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

Gaisrų prevencijos veiksmų plano
priedas

GAISRŲ PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANO UŽDAVINIAI IR VEIKSMAI

Uždavinys	Veiksmo pavadinimas	Trumpas veiksmo ir juo siekiamo rezultato aprašymas	Atsakinga institucija*	Laikotarpis		Veiksmo vertinimo kriterijus
				Pradžia	Pabaiga	
1. Sustiprinti gaisrų prevencijos veiklą savivaldybėse	1.1. Kasmet parengti ar atnaujinti savivaldybės gaisrų prevencijos programą (veiksmų planą) (toliau – Programa) ir ją įgyvendinti.	Programos pagrindinis tikslas – mažinti žūčių gaisruose skaičių savivaldybėje. Programa rengiama atsižvelgiant į savivaldybėje įvykusių gaisrų analizę, planuojant priemones, kurios turės didžiausią poveikį nustatytoms gaisrų priežastims. Savivaldybės, kuriose per metus gaisruose žūsta daugiau kaip 0,8 gyventojų 10 tūkst. gyventojų, Programą suderina su PAGD*.	Savivaldybės, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Parengta (atnaujinta) Programa.
	1.2. Parengti ir patvirtinti Programos rengimo metodines rekomendacijas (toliau – Rekomendacijos).	Rekomendacijos skirtos padėti savivaldybėms parengti Programą. Rekomendacijose aprašoma, kaip atliekama gaisrų savivaldybėje priežasčių analizė, kokie turėtų būti Programos tikslai ir uždaviniai, kaip ir kokias rekomenduojama planuoti gaisrų prevencijos priemones, kokius partnerius rekomenduojama įtraukti į prevencinę veiklą savivaldybėje, kas ir kaip vykdo Programos įgyvendinimo priežiūrą ir kt. Atsižvelgiant į savivaldybėje atliktą žūčių gaisruose analizę, savivaldybėje tvirtinamoje Programoje galėtų būti šios priemonės: – krosnių bei kūrenimo įrenginių remontas; – elektros instaliacijos remontas; – kaminų valymas ir kt.	VRM*, PAGD	2021 m. III ketv.	2021 m. IV ketv.	Patvirtintos metodinės rekomendacijos.
	1.3. Vertinti kiekvieno gaisro, kuriame žuvo bent vienas žmogus, priežastis ir teikti skubias rekomendacijas dėl tikslinių prevencinių priemonių savivaldybei, kurioje įvyko nelaimė.	Priemonės tikslas – įvertinti kiekvieno gaisro, kuriame žuvo žmogus priežastis, ir skubiai suteikti savivaldybei pagalbą, rekomenduojant tikslingas gaisrų prevencijos priemones, kurios padėtų ateityje išvengti panašių nelaimių. PAGD teritoriniai struktūriniai padaliniai turėtų ne rečiau kaip kartą per pusmetį atlikti rekomenduotų priemonių vykdymo priežiūrą ir parengti atitinkamą pranešimą savivaldybės administracijos direktoriui ir PAGD direktoriui.	PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Įvertintos kiekvieno gaisro, kuriame žuvo žmogus, priežastys ir savivaldybei, kurioje įvyko nelaimė, pateiktos rekomendacijos dėl tikslinių gaisrų prevencijos priemonių.
	1.4. Sudaryti vienišų, senyvo amžiaus, neįgalių asmenų ir auginančių nepilnamečius vaikus asmenų, turinčių	Vienišų, senyvo amžiaus, neįgalių asmenų ir auginančių nepilnamečius vaikus asmenų, turinčių specialių poreikių ir gyvenančių riziką keliančiuose individualiuose gyvenamuosiuose	Savivaldybės	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Iki 2021 m. IV ketv. sudarytas ir kasmet atnaujinamas sąrašas.

Uždavinys	Veiksmo pavadinimas	Trumpas veiksmo ir juo siekiamo rezultato aprašymas	Atsakinga institucija*	Laikotarpis		Veiksmo vertinimo kriterijus
				Pradžia	Pabaiga	
	specialių poreikių ir gyvenančių riziką keliančiuose individualiuose gyvenamuosiuose būstuose, sąrašus (toliau – sąrašai) ir juos kasmet atnaujinti.	būstuose, sąrašas sudaromas lankant tokių asmenų būstus, kai teikiamos socialinės paslaugos namuose ar kitais teisėtais būdais gavus informaciją apie minėtų asmenų būstų neatitikimą priešgaisrinės saugos reikalavimams. Sąrašas labai svarbus efektyviai gaisrų prevencijos planavimo veiklai organizuoti ir ribotus valstybės ir savivaldybių institucijų išteklius nukreipiant į didžiausią riziką keliančius objektus.				
	1.5. Pagal sąrašus organizuoti gyvenamųjų būstų lankymą, jo metu vertinti būstų priešgaisrinę būklę, prireikus įrengti juose autonominius dūmų jutiklius, tarpininkauti siekiant paramos šildymo įrenginių priežiūrai, konsultuoti gyventojus dūmtraukių, šildymo įrenginių eksploatavimo ir kt. klausimais.	Savivaldybės ir PAGD turėtų suplanuoti ir organizuoti bendrą veiklą taip, kad per metus būtų aplankyti visi į sąrašą įtraukti būstai. Į gaisrų prevencinių priemonių vykdymą įtraukti socialinius darbuotojus ir kitus su rizikos grupėmis dirbančius įvairių struktūrų darbuotojus, kad jie galėtų nustatyti rizikingiausius atvejus ir pateikti informaciją PAGD įgaliotiems pareigūnams. PAGD pareigūnai, įvertinę situaciją būstuose ir nustatę didžiausios rizikos atvejus, teikia rekomendacijas savivaldybėms dėl konkretaus būsto gaisrinės saugos būklės pagerinimo, o savivaldybės organizuoja jų įgyvendinimą pagal finansines galimybes skirdamos priemones ar paramą šių būstų gaisrinei saugai užtikrinti.	Savivaldybės, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	1) Ne mažiau kaip vieną kartą per metus aplankyti visi į sąrašą įtraukti būstai. 2) Įgyvendintų PAGD rekomendacijų savivaldybėms dėl konkretaus būsto gaisrinės saugos būklės gerinimo dalis (proc.)
	1.6. Suplanuoti gyvenamųjų būstų lankymo specialias akcijas ir jų metu vykdyti autonominių dūmų jutiklių įrengimo kontrolę.	Atsakingos institucijos suplanuoja savo ar bendras tikslines akcijas, jų metu pagal kompetenciją vykdo autonominių dūmų jutiklių įrengimo kontrolę ir apsilankymų metu teikia gyventojams aktualią informaciją dėl saugaus elgesio ir gaisrų prevencijos.	Savivaldybės, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Ne mažiau kaip 2 akcijos per metus ir aplankytas ne mažiau kaip vienas daugiabutis, tenkantis 10 tūkst. savivaldybės gyventojų, ir vienas individualus gyvenamasis namas, tenkantis 1 tūkst. savivaldybės gyventojų.

Uždavinys	Veiksmo pavadinimas	Trumpas veiksmo ir juo siekiamo rezultato aprašymas	Atsakinga institucija*	Laikotarpis		Veiksmo vertinimo kriterijus
				Pradžia	Pabaiga	
	1.7. Pasitelkti savivaldybių priešgaisrinės tarnybos, savanorius ugniagesius ir kviešti ūkio subjektus teikti pagalbą šalinant didžiausią riziką keliančius būstų trūkumus, kurie nustatomi į sąrašus įtrauktų gyvenamųjų būstų lankymo metu.	Į sąrašus įtrauktų būstų lankymo metu nustatčius didžiausią riziką keliančių būstų trūkumų (dūmtraukių, šildymo įrenginių, elektros instaliacijos), ypač svarbu, kad šie trūkumai būtų pašalinti. Tam būtina organizuoti pagalbos teikimą vienišiams, senyvo amžiaus, neįgaliesiems ir auginantiems nepilnamečius vaikus asmenims, kurie dėl savo socialinės padėties neturi galimybės tinkamai pašalinti nustatytų trūkumų. Siūlytina savivaldybėse pasitvirtinti nurodytos pagalbos teikimo tvarką, kad joje taip pat būtų nustatyti pagalbos gavėjų atrankos kriterijai (kai pagalbos poreikis viršija savivaldybės galimybes).	Savivaldybės	2021 m. IV ketv.	2031 m. IV ketv.	2021 m. IV ketv. reglamentuotas ir (ar) organizuotas pagalbos teikimas vienišiams, senyvo amžiaus, neįgaliesiems ir auginantiems nepilnamečius vaikus asmenims.
	1.8. Pakeisti Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. A1-103 „Dėl Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir į būsto pritaikymo neįgaliesiems darbų sąrašą įtraukti dūmų ir dujų signalizatorių įrengimą.	Papildyti Būsto pritaikymo neįgaliesiems aprašą ir įtraukti dūmų ir dujų signalizatorių įsigijimą ir įrengimą į galimos įrangos pirkimo ir būsto pritaikymo darbų sąrašą. Būstas pritaikomas asmenims, kuriems nustatytas slaugos poreikis, judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikis ir priežiūros (pagalbos) I lygio poreikis dėl proto ar psichikos negalios. Būsto pritaikymo neįgaliesiems darbai vykdomi per savivaldybes iš valstybės biudžeto ir atitinkamų savivaldybių biudžetų lėšų. Savivaldybė, gavusi asmens prašymą dėl būsto pritaikymo, taip pat įvertintų ir dūmų ir dujų signalizatorių įrengimo poreikį.	SADM*	2021 m. III ketv.	2022 m. II ketv.	Pakeistas Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašas.
	1.9. Informacinių kampanijų ir akcijų metu skatinti gyventojus būstuose įsirengti autonominius dūmų signalizatorius.	Autonominis dūmų signalizatorius yra pigiausia, bet labai svarbi perspėjimo apie kilusį gaisrą priemonė, galinti padėti išgelbėti žmonių gyvybes ir turtą. Informacinių kampanijų ir akcijų metu būtina nuolatos priminti visuomenei apie šios priemonės įrengimo būste privalomumą ir svarbą.	VRM, PAGD, savivaldybės	2021 m. IV ketv.	2031 m. IV ketv.	Surengtos ne mažiau kaip 2 akcijos (ar kitaip pateikta informacija gyventojams) per metus.
	1.10. Aprūpinti klausos negalią turinčius asmenis dūmų ir dujų signalizatoriais.	Aprūpinti klausos negalią turinčius asmenis (klausos funkcijos pablogėjimas ne mažiau kaip 60 dB) dūmų ir dujų signalizatoriais, išmokant šiems asmenims šių prietaisų įsigijimo išlaidų kompensaciją.	TPNC*	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Ne mažiau kaip 10 proc. per metus klausos negalią turinčių asmenų (klausos funkcijos pablogėjimas ne mažiau kaip 60 dB) aprūpinti dūmų ir dujų signalizatoriais.
	1.11. Kasmet organizuoti saugiausios priešgaisrinės saugos požiūriu savivaldybės rinkimus ir paskelbti rezultatus.	Saugiausios savivaldybės rinkimų metu vertinama: savivaldybėse kilusių gaisrų statistika; savivaldybių pastangos skatinti gyventojų saugią gyvenseną; indėlis į gaisrų prevencijos stiprinimą.	PAGD	2022 m. II ketv.	2031 m. II ketv.	Kiekvienų metų II ketv. išrinkta ir paskelbta saugiausia savivaldybė.

Uždavinys	Veiksmo pavadinimas	Trumpas veiksmo ir juo siekiamo rezultato aprašymas	Atsakinga institucija*	Laikotarpis		Veiksmo vertinimo kriterijus
				Pradžia	Pabaiga	
	1.12. įvertinti priešgaisrinės saugos būklę kiekvienoje savivaldybėje ir nustatyti siektinus tikslus, konkrečius, išmatuojamus rodiklius, Tipinės savivaldybių priešgaisrinių tarnybų veiklos atlikimo tvarkos apraše, patvirtintame PAGD direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 1-226, savivaldybių priešgaisrinėms tarnyboms nustatytoms priemonėms gaisrų prevencijos srityje.	Valstybės kontrolė nustatė, ⁴ kad 2017–2020 m. laikotarpiu savivaldybių priešgaisrinės tarnybos įvykdė per 3,5 tūkst. gaisrų prevencijos priemonių, tačiau 99 proc. jų poveikis nebuvo įvertintas, motyvuojant tuo, kad nėra pavesta jį vertinti ir nėra nustatyta, kaip toks vertinimas turėtų būti atliekamas.	PAGD	2021 m. IV ketv.	2031 m. IV ketv.	Kasmet nustatyti SPT siektini tikslai ir rodikliai gaisrų prevencijos srityje.
	1.13. Pakeisti Pagalbos į namus paslaugų organizavimo ir teikimo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. A1-448	Atnaujinti Pagalbos į namus paslaugų organizavimo ir teikimo rekomendacijas: numatyti darbuotojams, organizuojantiems ir teikiantiems pagalbos į namus paslaugas, funkciją, esant galimybei, vizualiai įvertinti asmens (šeimos) gyvenamosios vietos saugumo būklę (ar yra autonominiai dūmų jutikliai, ar tvarkinga šildymo sistema, elektros instaliacija) bei, esant poreikiui, informuoti asmenį apie vykdomas gaisrų prevencijos priemones ir (ar) informuoti savivaldybę dėl asmens (šeimos) įtraukimo į vienišų, senyvo amžiaus, neįgalių asmenų ir auginančių nepilnamečius vaikus asmenų, turinčių specialiųjų poreikių ir gyvenančių riziką keliančiuose individualiuose gyvenamuosiuose būstuose, sąrašus.	SADM	2023 m. II ketv.	2023 m. IV ketv.	Pakeistos Pagalbos į namus paslaugų organizavimo ir teikimo rekomendacijos.
	1.14. Pakeisti Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. A1-776	Papildyti Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašą: numatyti, kad, teikiant prevencines paslaugas asmens gyvenamojoje vietoje (pvz., klientų paieškos paslaugą), esant galimybei, galima būtų vizualiai įvertinti asmens (šeimos) gyvenamosios vietos saugumo būklę (ar yra autonominiai dūmų jutikliai, ar tvarkinga šildymo sistema, elektros instaliacija) bei, esant poreikiui, informuoti asmenį apie vykdomas gaisrų prevencijos priemones ir (ar) informuoti savivaldybę dėl asmens (šeimos) įtraukimo į vienišų, senyvo amžiaus, neįgalių asmenų ir auginančių nepilnamečius vaikus asmenų, turinčių specialiųjų poreikių ir gyvenančių riziką keliančiuose individualiuose gyvenamuosiuose būstuose, sąrašus.	SADM	2023 m. II ketv.	2023 m. IV ketv.	Pakeistas Prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarkos aprašas

⁴ Valstybės kontrolės 2021 m. kovo 22 d. valstybinio audito ataskaita Nr. VAE-2 „Priešgaisrinių pajėgų veikla mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius“

Uždavinys	Veiksmo pavadinimas	Trumpas veiksmo ir juo siekiamo rezultato aprašymas	Atsakinga institucija*	Laikotarpis		Veiksmo vertinimo kriterijus
				Pradžia	Pabaiga	
2. Skleisti gaisrinės saugos žinias, ugdyti šalies gyventojų saugaus elgesio įpročius	2.1. Teikti individualias ugniagesių konsultacijas gyventojams.	Tikslinga numatyti būdus ir (ar) komunikavimo kanalą, kuriuo gyventojai galėtų gauti individualias savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ir (ar) valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesių konsultacijas priešgaisrinės saugos klausimais.	Savivaldybės, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Sukurtas ir veikia komunikavimo kanalas, kuriuo teikiamos individualios ugniagesių konsultacijos gyventojams.
	2.2. Kasmet organizuoti atvirų durų dienas ir atvirus veiklų pristatymus, renginius ugniagesių komandose.	Renginių metu turėtų būti skiriamas dėmesys informacijos apie gaisrų prevenciją ir saugų elgesį sklaidai, teikiamos konsultacijos gyventojams.	Savivaldybės, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Ne mažiau kaip vienas atvirų durų dienos ar veiklos pristatymo renginys per metus, kuriuos vykdo visos ugniagesių komandos.
	2.3. Kasmet organizuoti mokymus socialinių paslaugų srities darbuotojams gaisrų prevencijos klausimais.	Siekama socialinių paslaugų srities darbuotojams suteikti bazinius mokymus gaisrų prevencijos ir saugaus elgesio klausimais. Kilus problemų savivaldybėse organizuojant mokymus socialinių paslaugų srities darbuotojams, SADM padeda koordinuoti kilusių nesklaidumų šalinimą ar pagalbos, reikalingos organizuojant mokymus, teikimą.	PAGD, savivaldybės, SADM	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Organizuotų mokymų skaičius
	2.4. Parengti informaciją gaisrų prevencijos klausimais socialinių paslaugų srities darbuotojams, kad jie galėtų šia informacija dalytis su socialinių paslaugų gavėjais.	Informacija parengiama bendradarbiaujant su socialinių paslaugų srities darbuotojais, atsižvelgiant į socialinių paslaugų gavėjų poreikius ir galimybes ją suprasti.	PAGD	2021 m. III ketv.	2021 m. IV ketv.	Parengta informacija.
	2.5. PAGD parengtą ir susistemintą informaciją gaisrų prevencijos klausimais platinti savivaldybių administracijoms, socialinių paslaugų įstaigoms ir (ar) kitiems socialinių paslaugų teikėjams.	Informacijos platinimo metu surinkti informaciją apie informacijos naudą ir pasiūlymus dėl tokios veiklos organizavimo tobulinimo ir pateikti PAGD.	SADM	2021 m. IV ketv.	2031 m. IV ketv.	Gavus parengtą susistemintą informaciją iš PAGD gaisrų prevencijos klausimais.
	2.6. Atnaujinti bendrojo ugdymo programas ir įtraukti temas, susijusias su priešgaisrine sauga.	Atnaujinant bendrojo ugdymo programas, sukurta Gyvenimo įgūdžių bendroji programa ir į ją įtraukta Žmogaus saugos programa. Rekomenduojama šią dalį vykdant bendradarbiauti su priešgaisrinės, eismo saugos specialistais. Šioje dalyje mokiniai mokosi atpažinti pavojaus gaisrinius signalus ir aiškinasi, ką reikia daryti juos išgirdus; tinkamai pasielgti pamačius gaisrą; aiškinasi,	ŠMSM,* PAGD	2023 m. IV ketv.	2024 m. I ketv.	Atnaujintos bendrojo ugdymo programos.

Uždavinys	Veiksmo pavadinimas	Trumpas veiksmo ir juo siekiamo rezultato aprašymas	Atsakinga institucija*	Laikotarpis		Veiksmo vertinimo kriterijus
				Pradžia	Pabaiga	
		kur galima rasti gesintuvą ir kaip kviesti pagalbą; analizuoja, kas yra ekstremali situacija ir kaip į ją patekus reikia elgtis. Temos pateikiamos nuo 1 iki 10 klasės spiralės principu, aukštesnėms klasėms pridedant vis daugiau informacijos. Atnaujintoje Gamtamokslinio ugdymo bendrojoje programoje taip pat aptariamos gaisrų priežastys ir pasekmės, apsaugos būdai siejant juos su medžiagų degumu, aiškinamasi, kaip elgtis užsidegus įvairiems aplinkos daiktams; aptariamas saugus elgesys su buitinais ir mokyklos laboratorijoje naudojamais prietaisais bei medžiagomis; aiškinamasi, kur kreiptis pagalbos ištikus nelaimę, kaip elgtis kilus gaisrui.				
	2.7. Įgyvendinant tradicinį projektą „Sveikata visus metus“, vieną mėnesį skirti gaisrų prevencijai.	Projekto tikslas – padėti vaikams įgyti bendrą sveikatos suvokimą, išsiugdyti sveikatai naudingus gebėjimus, įpročius bei nuostatas, atsakomybę už savo ir kitų sveikatą, paskatinti juos rinktis sveiką ir saugų gyvenimo būdą. Kiekvieną mėnesį tinklalapyje www.ssus.lt skelbiamas naujas iššūkis, nauja užduotis. Komandos pagal pateiktą temą, remdamosi savo patirtimi bei informacija, gauta iš tėvų, mokytojų, kitų šaltinių, įgyvendina kūrybinius iššūkius. Įdomiausi, originaliausi, kūrybiškiausi darbai baigiamajame renginyje apdovanojami ir skelbiami tinklalapyje www.ssus.lt. Projekto dalyviai – Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų, ikimokyklinių ugdymo įstaigų, formalųjį ugdymą papildančių bei neformaliojo švietimo įstaigų mokinių komandos, vaikų ir jaunimo organizacijos, klubai, būreliai, šeimos.	ŠMSM, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Projektas papildytas gaisrų prevencijos veikla.
	2.8. Kasmet planuoti tikslines gaisrų prevencijos priemones, numatant mokymus neįgalųjų bendruomenėms apie gaisrų prevenciją, praktinę pagalbą rizikos grupėms (dūmtraukių valymas, krosnių remontas, elektros instaliacijos remontas, autonominių dūmų detektorių įrengimas ir pan.).	Neįgalieji yra viena iš didžiausių riziką dėl gaisro patiriančių asmenų grupių, todėl siūlytina ypatingą dėmesį numatant gaisrų prevencijos priemones skirti neįgaliesiems ir siekti maksimalios jų gyvenamosios aplinkos apsaugos nuo gaisro.	Savivaldybės, SADM, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	PAGD ir savivaldybių gaisrų prevencijos programose numatyti ne mažiau kaip 2 priemonės neįgalųjų asmenų apsaugai ir mokymams.
	2.9. Organizuojant (dalyvaujant socialinių partnerių organizuojamuose pasitarimuose) pasitarimus, posėdžius, susirinkimus su seniūnijos teritorijoje	Organizuojant (dalyvaujant socialinių partnerių organizuojamuose pasitarimuose) pasitarimus, posėdžius, susirinkimus su seniūnijos teritorijoje veikiančiais instituciniais socialiniais partneriais dėl aktualios saugios aplinkos kūrimo, dalyvauti ar kviesti juose	PD*, PAGD	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Pasitarimų, posėdžių, susitikimų, kuriuose buvo aptariama

Uždavinys	Veiksmo pavadinimas	Trumpas veiksmo ir juo siekiamo rezultato aprašymas	Atsakinga institucija*	Laikotarpis		Veiksmo vertinimo kriterijus
				Pradžia	Pabaiga	
	veikiančiais instituciniais socialiniais partneriais dėl aktualios saugios aplinkos kūrimo, įtraukti gaisrų prevencijos klausimus.	dalyvauti vietinių priešgaisrinių gelbėjimo tarnybų atstovus ir (arba) akcentuoti jų nustatytą, lokaliai reikšmingą informaciją dėl gaisrų prevencijos.				gaisrų problematika, skaičius.
	2.10. Informacijos apie gaisrų prevencijos svarbą viešinimas.	Socialinio tinklo feisbuko, kitose socialinių tinklų paskyrose informuoti visuomenę apie gaisrų prevenciją, viešinant teritorijoje veikiančių priešgaisrinių gelbėjimo tarnybų parengtą platinti medžiagą apie aktualią informaciją.	PD, PAGD, savivaldybės	2021 m. III ketv.	2031 m. IV ketv.	Išplatintų pranešimų skaičius.
3. Tobulinti gaisrų prevencijos organizavimą	3.1. Atlikti mokslinį sociologinį tyrimą, kuris padėtų pasirinkti efektyvų gaisrų prevencijos organizavimo modelį.	Nepriklausomas tyrimas ir vertinimas ir akademinis indėlis galėtų padėti išvelgti silpnąsias esamo gaisrų prevencijos organizavimo modelio vietas ir akcentuotų papildomus gaisrų prevencijos aspektus, tokiu būdu sudarant prielaidas visapusiškam gaisrų prevencijos modeliui	PAGD	2021 m. IV ketv.	2022 m. I ketv.	Atliktas tyrimas ir parengti pasiūlymai dėl efektyvaus gaisrų prevencijos organizavimo modelio.
	3.2. Parengti pasiūlymus dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vaidmens gaisrų prevencijos srityje.	Teisės aktuose nėra aiškiai apibrėžtos institucijų, vykdančių gaisrų prevenciją, funkcijos. Ministerijos ir savivaldybių institucijos turi dalyvauti vykdančioms gaisrų prevencijos programoms, ⁵ bet nenustatyta, kas jas turi parengti ir patvirtinti. Dėl to nepakankamai valdoma gaisrų kilimo rizika.	VRM, PAGD, ŠMSM, savivaldybės	2022 m. IV ketv.	2023 m. I ketv.	Parengti teisės aktų projektai ir nustatyta tvarka pateikti priimti kompetentingiems subjektams.
	3.3. Patvirtinti prevencinių priemonių vertinimo metodiką.	2017–2020 m. savivaldybių priešgaisrinės tarnybos įvykdė per 3,5 tūkst. gaisrų prevencijos priemonių, tačiau 99 proc. jų poveikis nebuvo įvertintas, motyvuojant tuo, kad nėra pavesta jį vertinti ir nėra nustatyta, kaip toks vertinimas turėtų būti atliekamas. Neatliekant poveikio vertinimo neįsitikinama, ar priemonės buvo tinkamos ir padėjo suvaldyti gaisrų kilimo riziką.	VRM, PAGD	2022 m. III ketv.	2022 m. IV ketv.	Parengta ir patvirtinta metodika.
	3.4. Inicijuoti teisės aktų pakeitimus, siekiant sugriežtinti administracinę atsakomybę už priešgaisrinių saugos reikalavimų pažeidimus, taip pat nustatyti administracinę atsakomybę juridiniams asmenims už priešgaisrinių saugos reikalavimų pažeidimus.	Būtina peržiūrėti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 525 straipsnio nuostatas ir už pažeidimus nustatytą baudų pagrįstumą. PAGD neišnaudoja visų galimų priemonių, kad objektų valdytojai laikytųsi priešgaisrinės saugos reikalavimų, nes, nustačius priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimus, skiriamos minimalaus dydžio baudos (vidutiniškai 18 eurų), kurios neatgraso nuo pažeidimų.	VRM, PAGD	2022 m. I ketv.	2022 m. III ketv.	Parengti teisės aktų projektai ir nustatyta tvarka jie pateikti priimti kompetentingiems subjektams.

*SANTRUMPOS:

⁵ Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo 8 straipsnio 5 punktas, 9 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

VRM – Vidaus reikalų ministerija; ŠMSM – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija; SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija; PD – Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos; PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, TPNC – Techninės pagalbos neįgaliesiems centras prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1V-290](#), 2023-05-15, paskelbta TAR 2023-05-15, i. k. 2023-09111

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-290](#), 2023-05-15, paskelbta TAR 2023-05-15, i. k. 2023-09111

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2021 m. liepos 19 d. įsakymo Nr. 1V-607 „Dėl Gaisrų prevencijos veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Įsakymas

Nr. [1V-61](#), 2024-01-17, paskelbta TAR 2024-01-17, i. k. 2024-00699

Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2021 m. liepos 19 d. įsakymo Nr. 1V-607 „Dėl Gaisrų prevencijos veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo